

SXEDIO.62E

17.12.1925: ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΚΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΥΠΟΕΛΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Κατά τη συνέχεια της συζήτησης του Προϋπολογισμού του **1926** στο Νομοθετικό Συμβούλιο οι βουλευτές ήγειραν πολλά καυτά θέματα που αφορούσαν τον Κυπριακό λαό και βλέποντας τον Κυβερνήτη Μάλκολμ Στήβενσον να έχει αλλάξει κάπως τακτική και να βλέπει με διαφορετικό φακό τα αιτήματα του Κυπριακού λαού αξίωσαν κατάργηση της Δεκάτης και του υποτελικού φόρου που πλήρωναν από το **1878** με την κατάληψη της Κύπρου και καθιέρωση Φόρου Εισοδήματος ανάλογα με τα εισοδήματα όλων.

Τα πρακτικά της συνεδρίας έχουν ως ακολούθως:

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΠΕΜΠΤΗΣ

17 Δεκεμβρίου **1925**

(Προεδρία Κυβερνήτου)

Το Συμβούλιον αρχίζει τας εργασίας του την **2.30** μ.μ. παρόντων όλων των μελών. Κατατίθενται δε αναφοράι διαφόρων χωρίων υπό των κ.κ. Εμφιετζή, Χατζηπαύλου, Φιερού και Κακογιάννη.

Ο ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Γίνεται η πρώτη ανάγνωσις του Νομοσχεδίου του Προϋπολογισμού.

ΣΤΑΥΡΙΝΑΚΗΣ: Δεν θα ενστώ εις την Α ανάγνωσιν του Νομοσχεδίου με επιφύλαξιν να κάμω παρατηρήσεις κεχωρισμένως επί εκάστου κονδυλίου. Δεν θέλω όμως να νομισθή ότι τούτο κάμνω άνευ διαμαρτυρίας με τον τρόπον με τον οποίον παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός.

Ο ελληνικός πληθυσμός ζητεί πραγματικά διακαιώματα και ουχί σκιώδη τοιαύτα. Το ζήτημα της δεκάτης το οποίον έθιξε χθες ο έντιμος φίλος μου κ.

Παυλίδης είναι ζωτικώτατον.

Ο φόρος επί του εισοδήματος είναι καθαρώς μονομερής και διά τούτο δεν συμφωνώ να μετατεθή ούτος επί των υπαλλήλων.

Εκείνο το οποίο θεωρώ δίκαιον είναι πως ούτος καταστή γενικός. Συνιστώ όπως φορολογηθή και η τάξις των δικηγόρων. Μετά θλίψεως παρατηρώ ότι ο προϋπολογισμός βαρύνεται και πάλιν με τας **92.000** λιρών του υποτελικού φόρου.

Δεικνύονται **50** χιλ. λίραι ως ειδικόν χορήγημα της Κύπρου, αλλά το τοιούτον δεν είναι ικανοποιητικόν, αφού η Κύπρος υφίσταται αφάιμαξιν με το ετήσιον ποσόν των **42** χιλιάδων λιρών.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Επιθυμώ να επαναλάβω την δήλωσιν των εντ. συναδέλφων μου ότι δεν θα ενστώ εις την Α ανάγνωσιν του Νομοσχεδίου του προϋπολογισμού.

Εντούτοις οφείλω να δηλώσω ότι δεν είμαι εν πλήρει συμφωνία με την συνείδησιν μου, διότι νομίζω ότι τα έσοδα της αποικίας αυτής δεν διετέθησαν κατά μέγα μέρος "εφ' ο δει". Όταν αναλογισθώμεν υπό ποίας στερήσεις, υπό ποίας δυσκολίας πραγματοποιούνται, οφείλομεν να παραδεχθώμεν ότι πρέπει να γίνεται μεταλυτέρα προσοχή διά την διάθεσιν αυτού τούτου του αίματος του Κυπριακού λαού.

Ο διεξερχόμενος τον προϋπολογισμόν δεν δύναται παρά να παρατηρήση ότι μέγα μέρος των προσόδων χρησιμοποιείται εις μισθούς δημοσίων υπαλλήλων, πράγματι χρησίμων, αλλά μισθούς δυσανάλογους προς τους πόρους της Νήσου και εις μισθούς υπαλλήλων πραγματικώς αργομισθων.

Νομίζω ότι οι μισθοί είναι δυσανάλογοι και συγχρόνως και πολλοί υπάλληλοι είναι περιττοί. Ητο λάθος να παγιοποιηθή το επίδομα των υπαλλήλων, το οποίον εδόθη κατά τον πόλεμον.

Και ενώ όλαί αι τάξεις υποφέρουν και δεν κερδίζουν ούτε το ήμισυ που εκέρδιζαν προ του πολέμου ευρισκόμεθα προ του γελοίου γεγονότος ότι οι υπάλληλοι πληρώνονται διπλασίως. Θλίβομαι διότι λαμβάνω την στάσιν αυτήν, νομίζω όμως ότι η εντολή

μου είναι όχι να φαίνομαι ευχάριστος αλλά να κάμνω το καθήκον μου εν τη αιθούση ταύτη.

Εάν η χθεσινή πρότασις του εντίμου μέλους Πάφου υιοθετηθή το μέγα αδίκημα, το οποίον έγινε διά της αυξήσεως των μισθών θα περιορισθή κάπως.

Τελευταίων ο ομιλητής συνιστά όπως ο προϋπολογισμός συντάσσεται με οικονομικώτερον πνεύμα και παρέχεται καιρός εις τα αιρετά μέλη διά να μελετώσι τούτον επισταμένως.

ΡΩΣΣΙΔΗΣ: Ομιλεί διά μακρών και κηρύσσεται κατά του φόρου της δεκάτης, τον οποίον θεωρεί σκληρόν και άδικον. Ομιλεί διά τα δάση και κατακρύνει τον περιορισμόν των αιγών. Συνιστά σύμπτυξιν των Επαρχιακών διοικήσεων και όπως κάθε δύο επαρχίαι έχουν ένα πρόεδρον δικαστηρίου, αλλ' οι πρόεδροι και οι άλλοι υπάλληλοι δέον να προσέρχωνται εις ωρισμένας ώρας και να φεύγουν εις ωρισμένας ώρας διά να μη αναβάλλωνται αι υποθέσεις. Παρατηρεί ότι το κονδύλιον της γεωργίας έμεινε το ίδιον ως και πέρυσι.

ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ: Δεν θα ενστώ εις την Α ανάγνωσιν του νομοσχεδίου ελπίζων ότι πολύ συντάμως θα δοθώσι πραγματικά δικαιώματα εις την σύνταξιν και προπαρασκευήν του προϋπολογισμού.

Ο αγροτικός πληθυσμός κυρίως μολονότι διατρέχει οικονομικήν κρίσιν και μολονότι η Κυβέρνησις δεν έλαβεν ουδέν σοβαρόν μέτρον, η Κύπρος πληρώνει 650 χιλιάδας λιρών. Είναι υπχρέωσις της Κυβερνήσεως και δικαίωμα του λαού διά των αντιπροσώπων του να λαμβάνη μέρος εις την σύνταξιν του προϋπολογισμού.

Ηκουσα μετ' ευχαριστήσεως την πληροφορίαν περί μελετωμένης αντικαταστάσεως της δεκάτης. Εισηγούμαι την γενικήν αναθεώρησιν του φορολογικού συστήματος. Δικαία φορολογία θα ήτο ο προοδευτικός φόρος του εισοδήματος, ότε όλαι αι τάξεις εν Κύπρω θα εφορολογούντο μη εξαιρουμένων ουδέ των δημοσίων υπαλλήλων. Διά του μέτρου τούτου θα επιτευχθώσι δύο καλά: Εκαστος θα πληρώνη αναλόγως του εισοδήματος του και θα σωθή ο εμπορικός κόσμος από τον κίνδυνον

όστις τον επαπειλεί διά της απορροφήσεως όλου του εμπορίου, περιερχομένου εις χείρας ολιγίστων κεφαλαιούχων. Δεν θα συμφωνήσωμεν τον έντιμον Αποικιακόν Γραμματέα ότι αν θέλωμεν εύφορον Κύπρον, πρέπει να αποκλείσωμεν τας αίγας. Η Κύπρος δεν είναι μόνον γεωργική, αλλά και κτηνοτροφική χώρα. Αφορμή της καταστροφής δεν είναι η αιξ, αλλά η δανομική πολιτική. Δεν είμαι υπέρ της ελευθέρας βσοκής εις το δάσος, αλλ' είμαι πεπεισμένος ότι υπάρχουν μέρη εις τα δάση όπου η αιξ όχι μόνον δεν βλάπτει αλλ' ωφελεί.

ΠΙΕΡΙΔΗΣ: Συνιστά αναδάσωσιν της χώρας.

ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ: Ομιλεί διά την δεκάτην ζητεί τροποποίησιν του συστήματος της φορολογίας. Φρονεί ότι πρέπει να φορολογηθώσι και οι δημόσιοι υπάλληλοι οι λαμβάνοντες μισθούς **150** λιρών και άνω και συνιστά αύξησιν της φορολογίας των μεταλλείων.

ΑΠ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: Εγένετο αύξησις από **2%** σε **5%** από της **6** Δεκεμβρίου **1925**.

ΕΜΦΙΕΤΖΗΣ: Θα ψηφίσω υπέρ του νομοσχεδίου όχι διότι νομίζω ως παρουσιάσθη ο προϋπολογισμός εκφράζει τας απόψεις της χώρας, αλλά βασίζομαι επί των δηλώσεων της χώρας, αλλά βασίζομαι επί των δηλώσεων του εντ. αποικιακού γραμματέως. Είναι παρήγορον ότι η δεκάτη θα καταργηθή και εισηγούμαι όπως καταργηθή και ο υποτελικός φόρος.

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Δηλοί ότι θα ψηφίση υπέρ του νομοσχεδίου ελπίζων ότι θα δοθώσιν ευρύτερα δικαιώματα εις την χώραν.

Μετά τας ανωτέρω αγορεύσεις των μελών, το νομοσχέδιον του προϋπολογισμού ψηφίζεται εις Α ανάγνωσιν και το Συμβούλιον μετατρέπεται εις επιτροπήν, ότε άρχεται η κατ άρθα συζήτησις και επιψηφισις.